

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА:

Артыкул 3.

Сёння мы заканчаем "выяўленчы расказ" менавіта пра станковы жывапіс "кальцевых калідораў" Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Дзве жывапісныя кампазіцыі, якія пакуль не ўвайшлі ў прастору нашага аповеду, мы прадставім пазней, таму што яны на момант выходу ў свет гэтага нумара "К" знаходзіліся яшчэ ў стадыі завяршэння ў майстэрнях мастакоў і таму не былі разгледжаны камісіяй Міністэрства культуры РБ па канчатковай прыёмцы твораў бібліятэкі.

У сённяшнім нумары свае карціны "каменціруюць" В.Ціханаў, Г.Жарын, С.Дамарад, Ю.Багушэвіч, А.Суша — вядомыя мастакі-манументалісты, якія актыўна працуяць і ў станковым жывапісе.

Як нам стала вядома, афіцыйнае адкрыццё бібліятэкі плануецца на 9 ліпеня. Аднак пра творы выяўленчага мастацтва, якія з'яўляюцца важнай эстэтычнай часткай архітэктурна-прасторавага ансамбля інтэр'ера бібліятэкі, мы будзем расказваць, як і абычалі, і ў наступным нумары, і пасля вялікага свята ў культурным жыцці нашага народа — адкрыцця унікальнага Храма Ведаў.

Б.К.

Жывапісец Віктар Ціханаў:

— Мой трывпіх называецца "Кааблі часу". У аснове назвы я выкарыстаў паэтычную метафору з верша У.Караткевіча "Дзе мой край": "...дзе Сафія плыве над Дзвіной, нібы карабель...". Хаду часу як змену гадоў я пе-

га ляўкасу, якую я пачаў па сутнасці адраджаць яшчэ з 70-ых гадоў. Але тут я яе па-новаму пераасэнсаваў і паспрабаваў максімальна выкарыстаць пластычныя магчымасці гэтага матэрыялу на гульні рэльефных фактур і жывых ліній, якія контрастуюць і падкрэсліваюць строгасць і зgrabнасць архітэктурных форм гістарычных помнікаў.

Жывапісец Сямён Дамарад:

— Ідэя маёй карціны "Адвечнае" — адзінства прыроды і народнай творчасці.

На ўсім працягу існавання чалавецтва чалавек заўсёды чэрпаў натхненне ў прыродзе, вучыўся ў яе мудрасці, разуменню хараства і мэтаэзоднасці.

У аснове твора — алегарычныя ручнікі, якія ўпісаны ў тканіну кампазіцыі.

Дэкаратыўныя і рэалныя пластычныя формы — чаргуюцца — ствараюць агульную структуру вясковага вобраза зямлі Віцебшчыны, якая ўбірае ў сябе памяць далёкіх продкаў і памяць аб Вялікай Айчыннай вайне, песенны лад адвечных пейзажных рытмаў, блакітных азёраў і бясконцых залатых палёў.

Ручнік, як дарога жыцця, з'яўляецца галоўным атрыбутам абраянасці, а карагод — як імкненне да ўсеагульнага аб'яднання людзей.

радаў праз розную колеравую гаму ў кожнай частцы трывпіха: па гэтым колеравай рэльефнай стылі "плывучы" строгі і вытанчаныя формы знакамітых помнікаў Беларусі. Левая частка кампазіцыі — царква абарончага тыпу ў Малым Мажайкаве XV ст. У цэнтры — архітэктурны вобраз Гродна — Каложа XII ст., барочны Фарны касцёл XVII ст. і Новы замак (Каралеўскі палац XVIII ст.). У правай частцы — Спаса-Еўфрасінненская царква ў Полацку, якая нібы лунае ў прасторы. Работу выканану ў характэрнай для стараадаўнія беларускай іконныя тэхналогіі разъязно-

МАСТАЦКАЯ ПАДЗЕЯ Ў ІНТЭР'ЕРАХ

Жывапісец Алесь СУША:

— Мая шматфігурная кампазіцыя называецца "Кірмаш". Эта Магілёў канца XIX — пачатку XX ст. Хацелася паказаць, як жылі і што адчувалі прастыя гараджане і гараджанкі Беларусі на пераломе двух стагоддзяў. І тут асаблівую ўвагу я ўдзяліў не толькі ўласна распрацоўцы вобразаў маіх герояў, але і спецыфічную каларыту, які па сваім духу нагадвае чорна-белае кіно і старыя дарэвалюцыйныя фатаграфіі, што яшчэ захаваліся ў шуфлядах нашых дзядоў і баўбуль. Канешне, прыйшлося дэталёва вывучыць шляхецкае і вясковае адзенне таго часу, матэрываильныя атрыбуты, звязаныя з гандлем, характэрную магілёўскую архітэктуру і, галоўнае, адчуць унікальную духоўную аўру, у якой дзеянічайшы мае персанажы...

Жывапісец Юрый БАГУШЭВІЧ:

— «Тэатр М.К.Агінскага» — так называецца мая карціна. Яе сюжэт — з канца XVIII стагоддзя. Міхал Казімір Агінскі — дзяржаўны дзеяч Рэчы Паспалітай, кампазітар, пісьменнік, мецэнат. У сваім маёнтку ў Слоніме ў 70-ыя гады стварае прыдвор-

Жывапісец Генадзь ЖАРЫН:

— У аснову кампазіцыі "Край блакітных азёр" я паклаў вобраз Браслаўскага запаведніка як унікальны з'явы прыроды. Маю ўвагу прыцягнула велична прыгажосць, цудоўнасць і чысціня гэтага казачнага куточка зямлі, якое яшчэ старажытныя грэкі назвалі "краем блакітных азёр". Я хацеў перадаць гледачу адчуванне і зачараванне гэтай прыродай, а дзеяства карціны пабудаваў праз вобразы Вясны і Восені, каб тым самым паэтычнай мовай зацвердзіць гарманічнае яднанне чалавека і прыроды.

ную тэатральную трупу, у якой працавалі італьянскія, нямецкія і польскія спевакі, прыгонны хор і балет, існавала і музычная школа. У рэпертуары тэатра было 60 опер, 18 балетаў, 3 музычныя камедыі і сотні сімфоній і іншых музычных твораў. Слонімскі тэатр Агінскага быў на той час адным з лепшых у Еўропе. Тут працаваў і "плывучы тэатр" на баржах на Агінскім канале, потым быў пабудаваны "Дом оперы" з вялікай сцэнай для барочных спектакляў з удзелам артыстаў і нават коннікай. Частка сцэны затаплялася водой і па ёй плавалі лодкі. Былі і водныя феерыі, і фантаны з бенгальскімі агнямі.

У сваій кампазіцыі я і адлюстраваў кавалачак жыцця гэтага унікальнага тэатра: момент нараджэння Венеры. У левай частцы — сцэна і хор, арган; у правай — сямейства Агінскіх у час прадстаўлення спектакля.